

Upphandlingsplan 2023-2024

Stadsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Största inköpsområden år 2021.....	4
Största inköpsområden 2021.....	4
Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024.....	6
Planerade upphandlingar (2023-2024).....	6
Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar.....	7
Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas	10
Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas.....	11

Inledning

I budget 2018 beslutade kommunfullmäktige att stadens inköpsverksamhet, genom en tydlig politisk styrning, ska användas som strategiskt verktyg för att bidra till fler och bättre innovationer och att vidareutveckla det påbörjade arbetet med att uppnå sociala och miljömässiga mål. Den utredning som följde visade att ökad politisk styrning på nämnds- och koncernnivå kräver gemensam rapportering och planering av strategiskt angelägna upphandlingar, innovativa upphandlingar och hållbara inköp.

Samtliga nämnder ska med anledning av kommunfullmäktiges beslut årligen redovisa aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar (över tröskelvärdet), hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Nämndernas upphandlingsplaner ska ligga till grund för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. Upphandlingsplanen kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Största inköpsområden år 2021

Stadskontoret arbetar aktivt med att upphandla kommunövergripande (kö) ramavtal inom samtliga inköpsområden i staden, och antalet ramavtalsområden ökar ständigt. Enligt Malmö stads *Inköpspolicy* är det respektive nämnds ansvar att inköp och upphandlingar sker enligt gällande regelverk och att kommunövergripande avtal nyttjas då hög avtalstrohet eftersträvas. För de behov som inte täcks av kommunens kommunövergripande ramavtal ska förvaltningsspecifika avtal användas. Alternativt ska avtal som samordnats av annan part, till exempel Skånes Kommuner eller ADDA, nyttjas. Hög avtalstrohet är en förutsättning för en fungerande kontroll och styrning av inköpsverksamheten. Bristande avtalstrohet kan innebära att EU-direktiv och svensk lagstiftning inte följs, att förtroendet för kommunen som köpare minskar, att staden får sämre villkor med avseende på exempelvis pris, frakt, montering, garanti, miljö etcetera. Det innebär också att det arbete som staden lägger på att skapa ramavtal inte ger önskad effekt. Avtalstrohet är inte obligatoriskt att rapportera till kommunstyrelsen. Enskild förvaltning kan dock välja att rapportera till nämnd.

För att få en överblick över stadens värdemässigt största inköpsområden ska respektive förvaltning redogöra för sina största inköpsområden år 2021 (tkr). Den del av inköpen som skett genom avrop på kommunövergripande ramavtal har noterats i tabellen. Inköp som inte avropats från stadens ramavtal har noterats i tabellen ”Inköp från annat avtal”.

Största inköpsområden 2021

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)
74500 Konsulttjänster	4 414	3 886	8 300
74361 Underhållslicenser	49	4 472	4 521
72200 Annonsering	0	722	722
76511 Kurs, konferens mm, momspl	19	652	671
64132 Datatillbehör	520	0	520

Stadsbyggnadskontoret är en liten förvaltning med relativt små inköpskostnader. Ovan tabell avseende Stadsbyggnadsnämndens största inköpsområdena specificeras nedan per område:

74500 Konsulttjänster

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 4 414 tkr avseende kommunövergripande ramavtal. Tjänsterna som har köpts in avser främst för detaljplankonsulter och hållbar stadsutveckling. Även framöver kommer dessa inköp vara stora inköpsområden.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 3 886 tkr avseenden köp från annat avtal. Tjänsterna som har köpts in avser främst specifika utredningar utförda av konsulter inom exempelvis kustskydd. Specifika konsultutredningar kommer att vara stora inköpsområden även framöver. Andra mindre inköp under tröskelvärdet för ramavtal är exempelvis tjänster kopplade till geografiska informationssystem (GIS), så kallade GIS-tjänster.

74361 Underhållslicenser

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 49 tkr avseende kommunövergripande ramavtal. Ramavtalet på området täcker endast kommunövergripande verksamhetssystem och inte de verksamhetsspecifika som stadsbyggnadskontoret förvaltar.

Stadsbyggnadsnämnden från annat avtal har under 2021 gjort inköp på 4 472 tkr avseende underhållslicenser. Stadsbyggnadsnämnden har flera verksamhetsspecifika system för digital handläggning och har därför tecknat såväl egna avtal som ramavtal. Även framöver kommer inköp avseende

underhållslicenser vara ett stort inköpsområde för nämnden. Se mer under rapportens rubrik ”nya inköpslösningar efterfrågas”.

72200 Annonsering

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 0 tkr avseende kommunövergripande ramavtal. Inget ramavtal finns som täcker förvaltningens behov av annonsering av kungörelser.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 722 tkr avseenden köp från annat avtal. Inköpen avser främst lagstadgad annonsering för kungörelser av bygglov och detaljplaner. Andra betydande annonskostnader är de enskilda annonser som sker vid utvalda rekryteringar.

76511 Kurs, konferens m.m.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 19 tkr avseende kommunövergripande ramavtal. Nytt kommunövergripande avtal är från 1 jan 2022 tecknat avseende konferensanläggningar, vilket således kommer innebära att inköp avseende dessa tjänster kommer ske därifrån och kommer synas i nästkommande upphandlingsplan.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 652 tkr avseenden köp från annat avtal. Inköpen avser såväl kurser som konferenser m.m. Inköp av kurs och konferenser sker utifrån verksamhetens behov.

64132 Datatillbehör

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 gjort inköp på 520 tkr avseende kommunövergripande ramavtal. Datorskärmar och datorer köps ut utifrån en utbytesplan. Utöver det köps löpande in datortillbehör, vilket sker utifrån från verksamhetens behov. Ett flertal inköp avser större inköp relaterade till den digitala utvecklings som skett i samband med covid-19-pandemin.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2021 inte gjort några inköp avseenden köp från annat avtal.

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024

För att kunna fatta stadsövergripande strategiska beslut kring upphandlingar behöver kommunstyrelsen en sammanställning av samtliga större upphandlingar som planeras i respektive nämnd. Nedan ska nämnden därför redogöra för samtliga planerade upphandlingar, över tröskelvärdet, år 2023 - 2024 samt uppskattat kontraktvärde för dessa.

Planerade upphandlingar (2023-2024)

Nämnden planerar inga upphandlingar över tröskelvärdet under perioden 2023–2024.

Planerad upphandling	Kontraktvärde (tkr)
Nämnden planerar inga upphandlingar över tröskelvärdet under perioden 2023–2024	

Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar

Den 1 juli 2023 planeras lagen om offentlig upphandling att ändras. Av lagändringen följer att staden ska beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i varje upphandling. Samma skyldigheter följer även av andra lagregleringar och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram och inköspolicy.

Ett systematiskt angreppssätt är avgörande för att säkra att hållbarhetsyhän syn tas i varje upphandling. Nedan ska nämnden därför redogöra för hur de systematiskt arbetar med hållbarhetsyhän syn.

Nytt för årets rapportering är att nämnden ska beskriva vilka hållbarhetskrav som ställts i tidigare genomförda upphandlingar och inte vilka krav som planeras i kommande upphandlingar. Detta för att krav som regel bestäms i det operativa skedet i en upphandling snarare än innan processen är i gång.

Med hållbarhetskrav avses både miljökrav och sociala krav. För mer vägledning och information kring hållbarhetsarbete i upphandling, se Vägledning för hållbarhet i upphandling på KOMIN.

Stadskontorets upphandlingsenhet ansvarar för att säkerställa hållbarhetskrav i kommunövergripande upphandlingar/avtal. Redovisning av hållbarhetskrav i dessa upphandlingar/avtal svarar Stadskontoret för. När det gäller de upphandlingar som sker via ADDA (f.d. SKL Kommentus), Kammarkollegiet eller Skånes kommuner behöver förvaltningen inte redogöra för de hållbarhetskrav som ställts.

För förvaltningsspecifika upphandlingar som genomförs av egen personal eller via internt/externt ombud, ligger ansvaret för att uppnå en viss hållbarhetsstandard på den enskilda förvaltningen. Den följande redogörelsen avser således förvaltningsspecifika upphandlingar såväl under som över tröskelvärdet och kopplar an till stadens skyldigheter att uppfylla såväl miljöprogrammet som lagkrav. Direktupphandlingar undantas i denna redogörelse.

Stadsbyggnadsnämnden har inte haft några förvaltningsspecifika upphandlingar under 2022.

Klimatkrav

Klimatkrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Produkter/material med lägre klimatpåverkan vid tillverkning (exempel växtbaserade livsmedel)			X
Energieffektiva produkter/byggnader			X
Krav på förnybar energi vid produktion av produkt/bygg och anläggning			X
Hållbarhetsmärkning innehållandes klimatkrav			X
Tak för maximalt CO2-utsläpp vid nybyggnation			X

Kemikaliekrav

Kemikaliekrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Upphandlingsmyndighetens kemikaliekrav			X
Hållbarhetsmärkning innehållandes kemikaliekrav			X
Krav för att minska spridning av mikroplaster			X
Miljöbedömning utifrån BASTA nivå BASTA, SundaHus nivå C+ eller Byggvarubedömningen nivå Accepteras			X
Kemikaliekrav från "Gemensamma miljökrav för entreprenader"			X

Cirkulära krav

Cirkulära krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Välja återbrukade produkter			X
Välja produkter/material som kan återvinnas/återbrukas längre fram			X
Välja flergångsalternativ framför engångsalternativ			X
Reparationsmöjligheter			X
Cirkulär avyttring (ex. skapa system för att avyttra till återanvändning/ materialåtervinning)			X
Efterfråga återvunnet material			X

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Cykeltransporter			X
Förnybara drivmedel – transporter och arbetsfordon			X
El, biogas eller vätgasfordon			X
Möjliggöra resor i linje med stadens resepolicy			X
Euroklass-krav och utsläppskrav på arbetsmaskiner			X

Krav för att främja biologisk mångfald

Krav för att främja biologisk mångfald som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Ekologiska livsmedel och MSC/ASC märkt fisk			X
Övriga hållbarhetsmärkningar som innehåller krav som främjar biologisk mångfald (exempelvis: FSC, PEFC, FFP)			X
Krav på grönytefaktor eller andra insatser för att främja biodiversitet vid projektering/entreprenader			X

Krav för jämlikhet och lika rättigheter

Krav för jämlikhet och lika rättigheter som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Antidiskrimineringsklausulen			x
Sysselsättningsfrämjande villkor			x
Genomför barnkonsekvensanalys i upphandlingsprocessen			x

Arbetsrättsliga krav

Arbetsrättsliga krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Arbetsrättsliga villkor för lön, semester och arbetstid			x

Hållbara leveranskedjor (ILO:s kärnkonventioner m.fl.)			X
Krav på rättvisemärkta produkter (exv. Fairtrade)			X
Krav på systematiskt arbetsmiljöarbete			x
Etiska krav på natursten			X

Tillgänglighetskrav

Tillgänglighetskrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Krav på universell utformning			x
Digital tillgänglighet i form av krav standarder/specifika funktioner			x
Krav på tillgängliga alternativ/lösningar			x

Upphandlingar det senaste året i vilka sociala företag har lämnat anbud

Upphandling	Socialt företag
Stadsbyggnadsnämnden har inte haft några förvaltningsspecifika upphandlingar under 2022.	

Produkt och verksamhetsområden där nya inköplösningar efterfrågas

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka nio (9) miljarder kronor. Det innebär att stadens inköp motsvarar en väsentlig andel av stadens totala omsättning om 23 miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköplösningar. Ett första steg är att skapa en överblick genom att nämnderna identifierar och rapporterar förslag på behov av nya inköplösningar.

Nya (innovativa) inköplösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. I sådana fall finns anledning att uppmuntra till nya lösningar.

Nya inköplösningar behöver ta sin utgångspunkt i det behov som ska tillgodoses. Det handlar om att på ett tydligt sätt beskriva vilken funktion som ska uppnås eller tillgodoses (Vad) men utan att beskriva lösningen (Hur).

För att skapa utrymme för ett innovativt perspektiv för att uppnå de behov som staden har krävs mycket god framförhållning då upphandling av nya lösningar är tidskrävande. Det är viktigt att verksamheten är beredd att satsa såväl personellt (arbetstid) som ekonomiskt (testbädd) för att finna nya lösningar. Ett resonemang kring innovativa inköplösningar finns i utredningen *Återrapportering - Utredningsdirektiv budget 2018 - Utredda förutsättningar för bättre politisk styrning och främjande av såväl hållbara som innovationsupphandlingar* (STK-2019-1134).

Nedan ska nämnden ge förslag på produkt- eller verksamhetsområden där nya inköplösningar efterfrågas.

Licensagent för verksamhetssystem

Stadsbyggnadsnämnden har flera verksamhetsspecifika system för digital handläggning, vilka krävs för att utföra grunduppdraget. Stadsbyggnadsnämnden har från annat avtal har under 2021 gjort inköp på 4 472 tkr avseende underhållslicenser och även framöver kommer inköp avseende underhållslicenser vara ett stort inköpsområde för nämnden. Stadsbyggnadsnämnden föreslår att stadskontoret ser över möjligheten att förenkla det kommunövergripande avtal med licensagenter för att inkludera fler mjukvaror.

Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas

Nämnden ska även, utifrån förvaltningens inköpsbehov de kommande två åren, ge förslag på områden där behovet potentiellt kan lösas på ett mer hållbart sätt.

Den ökade digitala mognaden har gjort att möten i allt större utsträckning kan ske digitalt, vilket minskar resandet både för medarbetarna, byggherrar och inhyrda konsulter. Idag ställs det i de flesta inköpsfallen endast krav på ett fysiskt möte vid anlitan­de av konsulter, men en digital lösning borde i viss utsträckning vara möjlig.

En remiss har gått ut till samtliga förvaltningar avseende bilpool och elbilar. "Remiss - översyn av Malmö Leasing AB möjligheter att arbeta strategiskt med stadens fordonsflotta, inklusive ansvars- och kostnadsfördelning vid etablering av intern laddinfrastruktur, STK-2021-1589". Detta skulle medge en ökad delning av fordon och bidra positivt till miljön. Även elcyklar och cyklar skulle kunna delas i staden och administreras gemensamt för alla förvaltningar.